SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Teie 23.10.2026 nr 1.2-3/2514-1/

Meie 19.11.2026 nr 5.2-2/25542-2

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Noortevaldkonna seaduse eelnõu
väljatöötamiskavatsuse tagasiside

Sotsiaalkindlustusametile (SKA) on esitatud arvamuse avaldamiseks noortevaldkonna seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus (VTK). SKA tutvus VTK-ga ja me toetame VTK üldist suunda, sealhulgas noortevaldkonna kvaliteedi ja töötajate pädevuse tõstmist, noorte osaluse suurendamist ning noortele avalduva mõju hindamist. SKA palub siiski VTK rakendamisel pöörata täiendavat tähelepanu ka järgmistele asjaoludele:

1. Vägivalla ja väärkohtlemise ennetamine ning juhtumitele reageerimine. VTK-s kavandatakse muu hulgas noortetegevuste standardi kehtestamist, milles sätestatakse tegevuste läbiviimise baasnõuded, ning pädevusnõuete kehtestamist noorsootöötajatele ja huvihariduse õpetajatele. Sellega seonduvalt palume standardi väljatöötamisel pöörata tähelepanu samuti vägivalla ja väärkohtlemise ennetamisele, märkamisele ning juhtumitele reageerimisele. Oluline on, et noortetegevuste pakkujatel oleks selge töökorraldus olukordadeks, kus laps või noor kogeb vägivalda või tekib kahtlus tema väärkohtlemises. Samas peame pädevusnõuete kujundamisel oluliseks, et noortega töötavad inimesed oskaksid märgata vägivalla ja väärkohtlemise tunnuseid, pakkuda esmast tuge ning teaksid, kuidas vägivallakahtluse korral tegutseda ja vajaduse korral laps või noor sobiva abini suunata.

2. NEET-olukorras noorte märkamine ja toetamine. Toetame VTK üldist suunda, eriti KOV-i ülesannete täpsustamist, noorte osalust ja noortele avalduva mõju hindamist. VTK-s statistikas mainitakse küll ka NEET-olukorras noori, kuid teeme ettepaneku lisada mitteaktiivsete noorte märkamine selgelt KOV-i ülesannete hulka, s.h nendega ühenduse võtmine ja ristsektoriline koostöö, viidates NGTS-ile, et süsteemid ei toimiks eraldi. Lisaks võiks noortetegevuste standardist tuleneda nõue, et läbiviija teab, kuhu kohalikul tasandil abi vajav noor suunata ja mobiilse noorsootöö teatamiskohustus ei tohiks teha keerulisemaks madala lävendiga tööd. Tähelepanu vajab ka vanusepiiride erinevus: VTK käsitletakse noortena 7–26-aastaseid, kuid NGTS-i sihtrühm on 16–29-aastased.

Oluline on, et noortevaldkonna arendamisel kujuneks terviklik ja valdkondade ülene lähenemine, mis toetab kõigi noorte kaasamist, abivajaduse varajast märkamist ning nende turvalisuse ja heaolu tagamist.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Leila Siiroja
osakonna juhataja, peadirektori ülesannetes

Andrus Jürgens
57833628, Andrus.Jurgens@sotsiaalkindlustusamet.ee

Kaire Tamm
5382 4249, Kaire.Tamm@sotsiaalkindlustusamet.ee

Reelika Roosileht-Bork
5190 5457, reelika.roosileht@sotsiaalkindlustusamet.ee